

Diarrésjukdom hos barn

Orsaken till att ett finländskt barn har diarrésjukdom eller infektion i tarmen (=gastroenterit) är nästan alltid virusinfektion. Viktigaste orsaken är rotavirus som orsakar feber och kraftig diarrè och uppkastningar hos 1-3-åriga barn. En annan viktig virusgrupp är adenovirus. I Finland är det ovanligt att en bakterie orsakar diarrè hos barn. Därför frågar man ofta om t.ex södernresa vid ankomst till sjukhus.

Diarrésjukdom hos barn smittar oftast genom kontakt alltså att diarrèavföring kommer på händerna på t.ex dagis och sprids från ett barn till ett annat genom beröring. Diarrèavföring innehåller rikligt med virus, inget konstigt att det smittar direkt. Även en diarrèpatients leksak kan smitta ett annat barn, rotavirus överlever i plastmaterial en tid. Sjukdomens inkubationstid är 1-10 dygn beroende på vilket virus som orsakar symtomen. **Att tvätta händerna är viktigaste sättet att förhindra diarrésjukdomars spridning.**

Symtom på barns tarminfektioner är ofta feber, lindrig luftvägsinfektion och uppkastningar/diarrè. Hos mindre barn är det vanligt med diarrè i över en vecka. I samband med tarminfektioner kan man också ha magsmärtor, speciellt i början av infektionen, samt dålig matlust.

Uppföljning av diarrèpatient

När barnet har diarrè och uppkastningar är det viktigt att följa hur många diarrè/uppkastningar barnet har. Några uppstötningar eller lösa avföringar per dag är inte farligt. Att föra dagbok över mat och dryck är bra. Om barnet går ner i vikt i samband med sjukdomen ska man söka vård. Ju minde barnet är desto viktigare är det att följa med dessa symtom.

Minskade urinvolymer är ett tecken på vätskebrist. Om barnet inte går på WC eller kissar i blöjan på hela dagen ska man vända sig till läkare. Barnets allmänna tillstånd är det viktigaste när man följer med hur barnet mår. Om barnet inte leker "normalt" utan bara är trött, har hög feber, munnen är torr och ögonen insjunkna ska man vända sig till läkare.

Skötsel av ett barn med diarrè

När man har en tarminfektion finns ingen medicin utan kroppens eget immunförsvar tar bort infektionen efter några dagar, som det oftast är i samband med virussjukdomar. Viktigast är att barnet får i sig tillräckligt med vätska. I samband med uppkastningar och diarrè förlorar man salter, för att ersätta dessa finns att köpas från apoteket receptfritt vätskersättning (Osmosal Novum®, Floridral®). Principen är att man med vätskersättning ersätter vätskeförlusten, den ska inte användas som vanlig dryck och ersätta mat. Åt barn kan man ge 150 ml (1,5 dl) vätskersättning per tre diarrè-och/eller uppkastningar.

Åt ett barn med diarrè kan man ge sådan mat och dryck som det vill ha. Endast starkt kryddad mat och dryck som innehåller mycket socker, som läsk, rekommenderas inte. Mjölkeprodukter kan användas och all vätska ska ges i små mängder och ofta. Barn som ammar får fortsätta amma. Hur mycket vätska som ges beror på hur mycket barnet har uppkastningar eller diarrè.

När ska man fara till läkare?

- Om barnet är under 6 månader och har diarrè
- Om barnet har kontinuerligt diarrè eller uppkastningar

- Hemvården fungerar inte (barnet dricker inte eller kräks upp allt)
- Blod i avföringen

Barnet är utmattad

- Diarrén håller på över 3 dygn
- Viktnedgång
- Hög feber i samband med diarrén (över 39°C)
- Om du blivit smittad på södernresa

Källa: Jalanko, H. 2209. Suolistotulehdukset. Duodecim. Artikkelin tunnus: sklo0020 (000.020).